

NIEUWSBRIEF ZEEDIJK WALSOORDEN THERMISCH GEREINIGDE GROND (TGG)

Sinds 2015 ligt er ten noorden van Walsoorden een zeedijk die is opgevuld met thermisch gereinigde grond (TGG). Na de aanleg van de dijk bleek de TGG niet te zijn zoals het moet. In deze nieuwsbrief informeren we u over de oplossingen hiervoor.

WAT GING VOORAF?

In de jaren 2014-2016 realiseerde Rijkswaterstaat ten noorden van Walsoorden buitendijkse natuur. Om dit mogelijk te maken, kwam er een nieuwe zeedijk. Voor de aanleg van deze zeedijk maakte Rijkswaterstaat gebruik van TGG. Op het kaartje kunt u zien in welk deel van de dijk TGG werd gebruikt.

Na de aanleg van de dijk bleken er - naast stoffen die er in mogen zitten - ook stoffen in de TGG te zitten, die daarin niet thuis horen. Dit kan in de toekomst tot vervuiling van de omgeving leiden. Het geeft risico's voor het grondwater en het water in sloten en krekken.

Diverse onderzoeken zijn ondertussen uitgevoerd. Daarin keken de onderzoekers naar de eventuele risico's en effecten van de gebruikte TGG. Uit de onderzoeken blijkt dat er op dit moment geen risico's zijn voor de volksgezondheid en natuur.

Er vindt constant monitoring plaats van het grondwater langs de delen van de dijk waarin de TGG is gebruikt. Dit gebeurt door het bemonsteren van het kwel- en grondwater en het water in de sloten en krekken. Uit de monitoring blijkt dat er direct onder de TGG sprake is van verhoging van sommige stoffen in het grondwater. Daarom zijn maatregelen nodig.

WAT ZIJN DE VOORGENOMEN MAATREGELLEN?

In opdracht van Rijkswaterstaat deed het bedrijf Royal HaskoningDHV in 2021 een onderzoek naar de verschillende manieren waarop kan worden omgegaan met de TGG in de zeedijk. Zij werkten een aantal varianten uit. Daarbij beoordeelden zij ook de effecten voor het milieu. De opties zijn door Rijkswaterstaat bekeken en bestudeerd. Daaruit is een plan van aanpak gemaakt. Daarin staan de concrete maatregelen die Rijkswaterstaat van plan is uit te voeren om de situatie onder controle te houden en verspreiding naar de omgeving te voorkomen. Die zijn:

1

Het systeem van kwelsloot en kwelfilters blijft in werking. Het zorgt voor het afvoeren van eventuele vervuiling uit de TGG;

2

De kwelfilterputten aansluiten op een verzamelbuis. Dat is een leiding waarin het diepe kwelwater vanuit de kwelfilterputten wordt opgevangen. Via deze leiding wordt het water rechtstreeks afgevoerd naar de Westerschelde. Daardoor komt dit kwelwater niet meer in de kwelsloot. Het kwelwater is schoner dan het water in de Westerschelde. Het kwelwater dus zo afvoeren is daarom geen probleem. Voor het lozen van dit kwelwater is nog wel een vergunning nodig;

3

Rijkswaterstaat blijft de situatie monitoren. Dat gebeurt door het bemonsteren van het grondwater en het water in sloten en krekken.

WAT VINDEN WE VAN DIE MAATREGELLEN?

De gemeente Hulst vroeg aan adviesbureau Tauw om de door Rijkswaterstaat voorgestelde maatregelen te bestuderen en te beoordelen. Het adviesbureau is van mening dat deze maatregelen goed zijn.

Voor de toekomst is het belangrijk dat de omgeving van de zeedijk schoon blijft. Dat moeten we waarborgen. Daarom adviseert adviesbureau Tauw nog een aantal aanvullende dingen te doen.

Een goede werking van het kwelfilterputten en een alerte monitoring is heel belangrijk. Er moet een eeuwigdurend beheer van dit systeem worden vastgelegd. Daarom is het advies van het adviesbureau Tauw om aan het plan van aanpak het volgende toe te voegen:

- ✓ een **monitoringsplan** waarin staat wat wordt gemeten en bij welk scenario wat wordt gedaan;
- ✓ een **onderhoudsplan** voor het opvangsysteem en het gemaal voor de afvoer van het water vanuit de verzamelbuis;
- ✓ een **inspectieplan** voor de isolatielaag op de dijk.

De gemeente Hulst wil deze aanbevelingen van adviesbureau Tauw overnemen.

Wanneer uit de monitoring op enig moment zou blijken dat de resultaten anders zijn dan verwacht, moet de rijksoverheid aanvullende maatregelen treffen.

KWELWATER, KWELSLOOT, KWELFILTER- PUTTEN

WAT ZIJN DAT?

Overal langs de Westerschelde sijpelt water - bij opkomend getij - onder de dijken door en komt in de polder omhoog. Dit noemen we kwelwater. Het is een bekend en normaal verschijnsel.

Bij de zeedijk in Walsoorden verzamelt het kwelwater zich in de diepe kwelfilterputten. Van daaruit komt het in de kwelsloot. Die sloot voert het kwelwater af naar de sloten en krekens. Dit kwelstelsel is aangelegd om te voorkomen dat het zoute kwelwater zich kan mengen met het zoete grondwater in de polder.

TGG, WAT IS DAT?

Thermisch gereinigde grond (TGG) is grond die is gereinigd door het te verhitten (350- 600 °C). Bij hoge temperatuur verbranden alle brandbare verontreinigingen zoals olieresten en teer. Maar ook alle organische stof zoals de humus- en plantenresten verbranden.

Vaak zitten in de te reinigen grond vooraf ook nog veel niet-brandbare stoffen, zoals lood, zink en koper. Deze verbranden niet. Ze moeten wel onder een bepaalde veilige waarde blijven om de TGG later nog te kunnen gebruiken. Hierdoor verschilt TGG van de grond die we kennen als de natuurlijke bodem. De condities voor de groei van planten en het leven in de bodem zijn in TGG heel slecht. Daarom is TGG niet geschikt als bijvoorbeeld tuin- of landbouwgrond.

Uit onderzoek bleek dat in de zeedijk Walsoorden gebruikte grond niet alle brandbare stoffen zijn verbrand. Ook bleek dat niet brandbare stoffen in de TGG soms de toegestane waarden overschrijden.

WELKE ZORGEN LEVEN ER?

Een deel van de omwoners maakt zich zorgen over de gevolgen voor de gezondheid en het milieu. Daarom heeft het RIVM de beleving, zorgen en behoeften aan communicatie onder bewoners onderzocht. Er is gesproken met bewoners, agrariërs, ondernemers en bestuurders. De meeste maken zich zorgen over de gevolgen op lange termijn voor gezondheid en milieu; veroorzaakt door vervuilde stoffen in het grondwater en het water in sloten en krekens. Agrariërs maken zich ook zorgen over mogelijke vervuiling van het zoetwater in de polder naast de dijk. Dat hebben zij namelijk nodig voor hun bedrijf. Sommige mensen hebben geen zorgen. Zij gaan er vanuit dat het goed wordt opgelost.

WANNEER WORDEN DE MAATREGELEN UITGEVOERD?

De gemeente Hulst moet zich nog uitspreken over het plan van aanpak van de maatregelen. Daarna kunnen de maatregelen worden uitgevoerd.

Monitoring en beheer van het verzamelstelsel wordt blijvend voortgezet.

De aanleg van de verzamelbuis voor de rechtstreekse afvoer van het kwelwater gaat naar verwachting twee jaar duren. Er moeten hiervoor namelijk vergunningen worden aangevraagd en het bestemmingsplan moet worden aangepast. De daadwerkelijke aanleg van het systeem kan pas starten als alle procedures zijn afgerond.

WANNEER VALLEN DE BESLUITEN?

In de vergadering van 15 december 2022 geeft de gemeenteraad haar wensen en bedenkingen over het plan van aanpak van Rijkswaterstaat. Het college van burgemeester en wethouders neemt vervolgens op 20 december 2022 een besluit over het plan.

GRAAG IN GESPREK?

We gaan graag met u in gesprek over de voorgestelde maatregelen. Wat vindt u er van? Heeft u vragen? Dat horen we graag van u.

Wilt u deelnemen aan één van de tafelgesprekken? Meld u dan vóór 12 november 2022 aan via info@gemeentehulst.nl (onder vermelding van 'TGG zeedijk Walsoorden'). U kunt ook telefonisch contact met ons opnemen. Bel daarvoor telefoonnummer 14 0114.

Het plan van aanpak en het rapport van adviesbureau Tauw kunt u vinden op www.gemeentehulst.nl (homepage onderaan).

Voor vragen kunt u contact opnemen via info@gemeentehulst.nl (onder vermelding van 'TGG zeedijk Walsoorden'). U kunt ook telefonisch contact met ons opnemen. Bel daarvoor telefoonnummer 14 0114.

